

PŘEDMLUVA..... 5

Makedonie, její území, její obyvatelstvo, její dějiny a její problémy z hlediska historikova (5)

1 ÚZEMÍ DNEŠNÍ MAKEDONIE V PRAVĚKU A STAROVĚKU..... 16

Makedonie v pravěku (16) Zeměpisné vymezení Makedonie a etnický původ starých Makedonců (17) Hospodářské a sociální poměry (17) Vznik a počátky antického makedonského státu (19) Vstup Makedonie mezi velmoci (21) Říše Alexandra Velikého (24) Rozpad Alexandrový říše, války diadochů (27) Vpád Keltů a nástup dynastie Antigonovců (31) Vláda Antigonovců (32) Úpadek makedonského státu a vzestup Říma (33) Makedonie pod nadvládou římské republiky (36) Makedonie v období první fáze císařství (principátu) (39) Křesťanství v Makedonii (41) Vpády Gótů a úpadek římské nadvlády v Makedonii (42) Makedonie v období pozdního císařství (dominátu) (43) Makedonie součástí východořímské říše (44)

2 ÚZEMÍ MAKEDONIE V RANÉM A VRCHOLNÉM STŘEDOVĚKU..... 46

Příchod Slovanů (46) Pokus o politickou konsolidaci Slovanů (49) Příchod Prbulharů (50) Pokusy Byzance o ovládnutí Makedonie (52) Začlenění Makedonie do bulharského státu (53) Definitivní christianizace Makedonie (53) Makedonie centrem bulharského státu (55) Pod vládou Byzance (57) Protibyzantské povstání roku 1072. Vpády Normanů a křižácká tažení (59) Makedonie jako oblast střetů mezi Srbskem, Bulharskem, Latiny a Epirem (62) Opětovné začlenění Makedonie do bulharského státu (63) Makedonie součástí Srbska (65) Feudální anarchie (67) Podrobení Makedonie osmanskými Turky (69)

3 MAKEDONIE POD NADVLÁDOU OSMANŮ (DO BERLÍNSKÉHO KONGRESU) 72

Organizace osmanské moci v Makedonii (72) Náboženské poměry (74) Postavení křesťanského obyvatelstva v Makedonii (75) Vývoj ochridského arcibiskupství (76) Etnické změny (77) Sociální složení (78) Odpor makedonských Slovanů proti osmanské nadvládě (81) Karpošovo povstání (82) Úpadek osmanské říše (84) Reformy v osmanské říši na počátku 19. století (86) Tanzimatské reformy (87) Agrární reforma (90) Reformy v padesátých a šedesátých letech 19. století (92) Hospodářské změny v důsledku reform (93) Problémy tzv. národního obrození v Makedonii (93) Vznik bulharského exarchátu a pokusy o obnovu ochridského arcibiskupství (96)

4 OD BERLÍNSKÉHO KONGRESU

K BUKUREŠŤSKÉMU MÍRU (1878–1913) 100

*Velká východní krize (100) Vznik makedonské otázky (101)
Kresnensko-razložské povstání (104) Makedonie po roce 1878 (104)
Počátky makedonismu (110) Problém autonomie Makedonie (111)
Hospodářské a sociální poměry (111) Vznik makedonské revoluční
organizace (114) Ilindenské povstání (119) Mladoturecká revoluce (122)
První balkánská válka (124) Druhá balkánská válka (128) Rozdělení
Makedonie a jeho důsledky (131)*

5 MAKEDONIE MEZI SRBSKEM, BULHARSKEM

A ŘECKEM (1913–1939) 134

*Makedonie po bukurešťském míru (134) První světová válka
a nové dělení Makedonie (135) Bulharská správa v Makedonii
(140) Makedonie pod správou Dohody a vývoj v řecké Makedonii
(141) Makedonská otázka na sklonku války (143) Obnovení
činnosti VMRO (145) Vývoj ve vardarské Makedonii (147) Sociální
a hospodářské poměry (148) Růst makedonismu ve vardarské
Makedonii (157) Vývoj v pirinské (bulharské) Makedonii (159) Vznik
levicových makedonských organizací (160) Rozkol v autonomistické
VMRO (163) Státní převrat z 19. května 1934 v Bulharsku a likvidace
VMRO (164) Vývoj v egejské (řecké) Makedonii (166)*

6 MAKEDONIE ZA DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY (1939–1945) 170

*Mezinárodní situace v letech 1939–1941 (170) Porážka Jugoslávie.
Tažení v Makedonii a její rozdělení (172) Vývoj v Makedonii pod
bulharskou správou (175) Postavení a osud makedonských Židů (179)
Kulturní změny (181) Postoj obyvatelstva k bulharskému režimu
(182) Budování italské a albánské správy v západní Makedonii (185)
Počátky odboje ve vardarské Makedonii (186) Vznik Komunistické
strany Makedonie a její vojenské akce (189) Vývoj v egejské Makedonii
(194) Problém sjednocení Makedonie (196) Ustavující zasedání
ASNOM a vyhlášení Makedonské republiky (197) Kapitulace Bulharska
a německá okupace Makedonie (198)*

7 MAKEDONIE V RÁMCI JUGOSLÁVSKÉ FEDERACE (1944–1991) 202

*Postavení Makedonie ve federativní Jugoslávii (202) Hospodářský
a sociální vývoj (207) Opozice proti režimu (211) Roztržka mezi
Sovětským svazem a Jugoslávií, její důsledky pro Makedonii (214)
Občanská válka v Řecku a její důsledky v egejské Makedonii (218) Vývoj
v pirinské Makedonii (221) Vznik samosprávného modelu socialismu.
Politická stabilizace Makedonie (224) Hospodářský a sociální
vývoj od druhé poloviny šedesátých let (229) Dotváření moderního
makedonského národa (231) Makedonská otázka a bulharsko-
jugoslávské vztahy (232) Problém albánské a turecké menšiny (236)
Ústava z roku 1974 a vývoj v osmdesátých letech (239)*

8 SAMOSTATNÁ MAKEDONIE (1991–2017)	241
<i>Rozpad Jugoslávie (241) Vyhlášení nezávislosti Makedonie (244)</i>	
<i>Problém mezinárodního uznání Republiky Makedonie (251) Politický a ekonomický vývoj Makedonie 1992–1998 (254) Volby roku 1998 a vláda VMRO-DMPNE (259) Vzpoura makedonských Albánců a pokus o národnostní vyrovnání (262) Obtížná cesta k euroatlantické integraci (267)</i>	
9 MAKEDONSKÁ OTÁZKA V ČESKÉ A SLOVENSKÉ POLITICE 20. STOLETÍ	274
10 NÁSTIN DĚJIN KULTURY NA ÚZEMÍ MAKEDONIE	284
ÚVODEM	284
KULTURA PRAVĚKU A STAROVĚKU	286
<i>Počátky lidské kultury na území Makedonie (286) Kultura starověkého makedonského státu (290) Paionové a paionská kultura (292) Kultura za vlády Alexandra Velikého (294) Kultura v Makedonii po smrti Alexandra Velikého (295) Kultura Makedonie pod římskou nadvládou (296)</i>	
KULTURA STŘEDOVĚKU (DO PÁDU MAKEDONIE POD OSMANSKOU NADVLÁDU)	303
<i>Kultura Makedonie v době příchodu slovanů (303) Makedonské „Sklavinie“ v byzantsko-bulharské rivalitě a jejich kulturní aspekty (305) Kultura Makedonie v době prvního bulharského carství (306) Christianizace a počátky slovanské vzdělanosti (307) Rozkvět slovanského písemnictví (309) Bogomilské hnutí (312) Kultura v době úpadku prvního bulharského státu. Samuelovo carství (314) Kultura Makedonie pod byzantskou nadvládou (317) Kultura v době druhého bulharského carství (320) Kultura makedonie v době srbské nadvlády (321)</i>	
KULTURA V DOBĚ OSMANSKÉ NADVLÁDY	322
<i>Kultura Makedonie v době konsolidace a upevňování osmanské moci (322) Galičnik jako specifický fenomén makedonské kultury (331) Islámská kultura v Makedonii (333)</i>	
KULTURA NÁRODNÍHO OBROZENÍ	341
<i>Makedonie a ohlasy evropského osvícenství (341) Počátky národního hnutí (343) Národní obrození v Makedonii (345) Národní obrození a jazyková otázka (346) Čtyři jazykově literární koncepce (346) Od romantismu k realismu (349) Cizí agitace a kultura v Makedonii (354) Makedonský separatismus v kultuře (355) Hmotná kultura v době národního obrození (356) Podstata národního obrození v Makedonii (358) Krste Petkov Misirkov (360) Počátky a vývoj publicistiky (362) Kultura do balkánských válek (363) Kultura do konce první světové války (364)</i>	

KULTURA MEZI DVĚMA SVĚTOVÝMI VÁLKAMI (1918–1941)	365
<i>Literární tvorba po první světové válce (365) Meziválečný tisk (371)</i>	
<i>Vývoj hudby (371) Meziválečné výtvarné umění (372)</i>	
MAKEDONSKÁ KULTURA ZA DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY (1941–1945)	373
<i>Válka, okupace a kultura (373) Literatura bojující (374) Výtvarné umění a hudba (377)</i>	
MAKEDONSKÁ KULTURA V OBDOBÍ SOCIALISTICKÉ JUGOSLÁVIE	378
<i>ASNOM a základy makedonské kultury (378) Makedonská poválečná poezie (379) Makedonská poválečná próza (382) Makedonské poválečné drama (387) Makedonská poválečná hudba (387) Makedonské výtvarné umění (388) Počátky a vývoj makedonského poválečného filmu (389)</i>	
MAKEDONSKÁ KULTURA PO ROCE 1991	391
DODATKY	403
Chronologický přehled	405
Přehled makedonských králů, hlav státu a ministerských předsedů	416
Přehled použité literatury a publikovaných pramenů	420
Seznam zkratk.	427
Rejstřík	429